

rom érteni, mi határozza meg az emberi együttélést, akkor ez nem elég. Akkor tudni akarom azt is, milyen értelmet adnak emberek az életüknek, milyen célokat követnek, milyen elvárásaik vannak egymás iránt. Ha azonban elfogadom, hogy az ember olyasmi, mint a keljfeljancsi, akkor még az sincs beütemezve, hogy fogalmat alkossak arról, pontosan milyen behatás vert le épp most. És az sincs beütemezve, hogy elmozduljak a helyemről. A keljfeljancsi csak egyetlen mozgást képes végrehajtani – lebukni, és ismét felállni. Ez megfelelő, jó kép lenne az emberre alkalmazva?

Ennek ellenére csaknem lehetetlen megszabadulni ettől a fogalomtól. Vagy?

Elterjedése határozottan erősödik. Függetlenül attól, hogy az éghajlatváltozásról, a szegénységről vagy a városiasodásról van e szó, a rugalmas ellenállási képesség fogalma egyre inkább fölváltja a fenntarthatóság fogalmát. A fenntarthatóság arra irányult, hogy ne használjunk el több forrást, mint amennyi rendelkezésre áll. A reziliencia viszont már mindig beárzza a jövő-

beli katasztrófát. Ezért aztán egyre inkább olyan elképzeléseket vitatnak meg, amelyek arra irányulnak, hogy fitté tegyék az embereket az egyre nehezebbé váló túlélési harc számára. Az Európai Unió feladatterveiben egyre sűrűbben esik szó arról, hogy föl kell készíteni az embereket a külső „sokkokra és stresszt okozó tényezőkre”. Értsd: az éhezésre, a természetiesésre és a szárazság okozta katasztrófákra.

Ez cinikusan hangzik!

Ez cinikus. És ez a gondolat áll mögötte: Hogyan tudunk rávenni egy népeiséget arra, hogy képes legyen kibírni az éhséget, a szomjúságot és a háborús eseményeket anélkül, hogy kétségbeesne, éhen halna vagy polgárháborúba vonulna. Ebben az összefüggésben különösen bizarrok a nemzetközi segélyezésben használt „rezilienciamérő eszközök”; ezek például arról adnak tájékoztatást, milyen fokú éhezéssig kell ellenállóerőt kialakítani; ezt a határt még el nem érve nem számíthatnak külső segítségre.

Mit jelent a reziliencia, mondjuk, az éghajlatváltozással kapcsolatban?

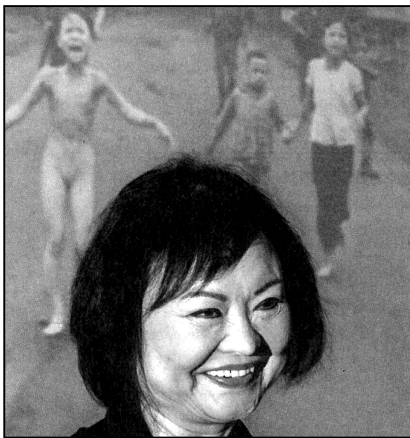
A politikai szereplők megemelik a gátakat. Megszervezik a népeiség kivándorlását, vagy legalábbis mindig belekalkulálják. Bangladesben ráveszik a tyúktenyésztőket arra, hogy kacsát tenyesszenek. Ez nem vicc, hanem komoly intézkedés! Tényleg nem a pusztító viszonyok helyesbítéséről van már szó, hanem arról, hogy a lehető legolcsóbban hozzáidomítsák az embereket a pusztulás fokozódó folyamatához.

Az utolsó kérdés: A harc egy jobb világért sok erőt emészt föl, és időnkint csalódást keltő. Következésképp nem éppen az elkötelezett embereknek lenne-e szükségük rezilienciára, „rugalmas ellenállási képességre”?

Az elkötelezett embereknek olyan helyzetekre van szükségük, amelyekben megoszthatják egymással rossz érzéseiket, közösen jól oda tudnak figyelni a dolgokra, türelmesen el tudnak gondolkodni, és nem hagyják, hogy bolondot csináljanak belőlük. Ha Ön ezt a reziliencia fogalmával akarja visszaadni – szívesen benne vagyok.

Andrea Teupke

Forrás: Publik-Forum, 2018/24

Egy vékony, jajgató, meztelen kislány. Mezítláb rohan az aszfalton, kezei gyámoltalanul kitérve. Napalmtalálat érte. A fénykép, amelyet egy hadifotós készített 1972-ben *Khim Puc Phan*ról, bejárta világot, a szörnyű vietnami háború szimbólumává vált, és döntően hozzájárult az e háborúval kapcsolatos vélemények megváltozásához és a tiltakozáshoz e háború ellen.

Azok a fájdalmak, amelyeket a napalmbomba okozott akkor *Khim Puc Phannak*, a mai napig sem szüntek meg. 47 évvel a történetek után még mindig szenved azoktól az égési sérülésektől, amelyeket az égő, nyúlós anyag okozott a hátán és az egyik karján. Két évig feküdt

A napalm-kislány

kórházban, számtalan műtetet szenvedett el. A sebhelyek gyakran még ma is úgy égetik, mint a tűz. De ma meglepően vidáman áll előttünk: egy 55 éves, fekete hajjú, ápolt, mosolygó nő, aki mintha egy másik világból jött volna.

Drezdában 2019. február 11-én a *Nemzetközi Békédíjjal* tüntették ki *Khim Puc Phant*.

„Amikor egyedül vagyok, kerülöm ezt a fényképet, de segítségével a békéért tudok dolgozni”, mondja ő, aki a „napalm-kislányként” vált a kollektív emlékezet részévé. Tíz évig tele volt gyűlölettel, keserőséggel és negatív gondolatokkal, míg a saigoni könyvtárban föl nem figyelt a kereszténységre. A Biblia üzenete segített neki abban, hogy „másképp bánjon a sérülésekkel, a fájdalmakkal és a kínokkal”, és megtalálja a reményt, a szeretet és a megbocsátás útját.

Khim Puc Phan gyógyszerészetet és nyelveket tanult Kubában, és ott ismerte meg férjét, *Bui Huy Toánt*. „Nem hittem volna, hogy egy férfi még szeretni tud engem, és feleségül vesz”, mondja. „Azt gon-

doltam, soha nem élhetek már normális életet.” Férjével együtt Kanadába ment, ahol politikai menedéket kaptak, és mindmáig otthon érzik magukat. Két egészséges fiúgyermekük születését is csodaként élte meg.

A sebzett nő elhatározta, hogy nem lesz többé „a háború áldozata”, és „a háborús életből a béke életét hozza létre”. Húsz évvel ezelőtt létrehozta a *Kim Phuc Foundation*-t, azt az alapítványt a háborúban megsérült gyermekek számára, amely iskolákat, árvaházakat és orvosi intézményeket támogat az egész világon. „A jóakarát nagykövete” lett az UNESCO keretében. Legutóbb létrehozott egy gyermekkönyvtárat abban a faluban, amelyben a napalmbomba eltalálta őt. A díjátadó résztvevőinek elmondott üzenete így hangzott: „Ha egy ilyen élmény után még egy kislány is képes megtanulni a szeretetet, a reményt és a megbocsátás képességét, akkor mindenki képes rá.”

Eva-Maria Lerch

Forrás: Publik-Forum, 2019/4